

byłego - więźnia - "kagiernika" - zesłanego w Z.S.S.R. 4309

szereż. Józef Natycka lat 35 żonaty robotnik

1) Stosunek władz Z.S.S.R. i N.K.W.D. do ludności polskiej ostry i kłamliwy bez ograniczenia na każdym kroku ich postępowania.

Odszaru po ukręceniu rozpoczęto propagandy i agitacji swego rodzaju. Stwierdzę jakby słupym na mitingach i innych zebraniach prowadzonych przez komunistów w ten sposób.

2) Nasza Polska: rząd i nasze państwo nie istnieją.

Mamy was wyrzucili od polskiej państwa i ich ujarzmienia u nas jest wolności wszystkim narodom bez różnicy ryznan i narodności, zapominając o tym co było.

Przeprawa dokonano pierwsze głosowanie o wyłączenie ludności polskiej do Z.S.S.R. dnia 27 I 39r drugie głosowanie na kandydatów tak zwane (niechcąc nazwać przedtem) w Z.S.S.R. 25 III 40 roku

Głosowania według ich programu odbywały się przymusowo i nie były wyrażone sprawa tego głosowania i podpadnięcie krytyce wśród ludności poniżej zera. W budynku gabinetu odbywano się głosowanie dla widoku były porobione z potrzebą gabinetu sekretne, w każdym był stół z otwartym lub z zamkniętym potóżonym na stole.

Po wejściu do sali na miejscu stał stół przy którym dano numery do głosowania z zapisem danej osoby do książki.

Od lewej strony do prawej było obserwowano przez komunistów jedyn nie daleko drugiego. Ktoś obserwował ludność aby ktoś nie zaszedł do gabinetu sekretnego i pokazywali drzwi do urzędu.

Gdy kto upart się, zaszedł do gabinetu sekretnego, lub uchylał się od głosowania, zapisanego na czarnej liście.

W wypadku gdy ktoś był chory, przypisano mu stronę do mieszkania, zmuszono go tak napisać, jak on kazał.

Do głosowania opublikowano w gazecie, że głosowanie odbyło się jednogłośnie, nie wstając na to ile im brakowało nie podano.

Na zebraniach stwierdzono, że my was nie, dopuszczamy do tego co było w roku 20ym, że wy robili partyzantki, my was wszystkich przesiejemy.

Aby wykorzystać ludność na zebraniach partii komunistycznej, nakładano przymusowo dostarczenia żywności dla Z.S.S.R. żyta, mizsa, kartofli po cenach z czasów Polski.

Stawiono za to żyto 100 kgr 12 rubli, mizsa 1 kgr 80 kopiejek, kartofle 100 kgr 4 do 5 rubli.

2
Každy taki transport zbranego zboża do stacji kolejowych odbywaty się w ten sposób, że na pierwszym razie była wystrzeżona przez komunistów oswoboda obywateli, był to znak, że ludność sprzyja rządowi Z.S.S.R. i daje dobrocią za nasze oskrobotanie, że zamiast jarmapańskiego nabożońo sowiecki obywatel bez poddaćki, wypchany sciorniskiem.

4809

Po dostarżeniu do stacji tego transportu spotykata tam muzyka harmonijowa gnia ^{muzykująca} dzieci dobrych stosunków ludności do Z.S.S.R.

Natomiać wszystkie zapasy polskie zabrane z magazynów przez Z.S.S.R. sprzedawano ludności po cenach jak niżej: cukier 1 kg 5 ruble, sól 1 kg 36 kop, nafta 1 li 72 kop wódka 1 li 16 ruble 20 kop i ta na normy.

Nasze pobierano podatki II rate 39 r, a także jak skrypty, rekse kas komunalnych, rozetki zaległości z orasim poproednich były pobierane przez rząd Z.S.S.R.

Wszystkie wystrzeżenia ludności polskiej, jak osadników, gajowców, sążdników państwa, rodzin oficerów polskich, rodzin zamorżonych podjętych i rodzin aresztowanych przez Z.S.S.R. było uchwalać przez tak zwaną kom-partię w Białymostku.

Ludność została wystrzeżona dnia 10 II 40 r i 12 II 40 r nocą, po ich wystrzeżeniu cały inwentarz żywy, zboże, zabudowania zostały rozstrzeżone, że i śladu ni pozostało na tym miejscu.

Wszystkie budynki sążdników gminnych jak i państwa zostały agostowane z umekłaniami, który ogniotrawili i inne umekłaniami zostały strzeżone do Z.S.S.R., godła państwa i inne potrzeby deplano negami i spalono nasmie-niają się, że polskie namytorozostawili.

Nasze w niższym porzeczano z żożek siatki strzeżowane, gabra na pozostałych ramach pozostało deski.

2) Aresztowanie i metody oskarżenia

Dnia 76 II 40 r o godzinie 2 gij rano przyjechał pod moje mieszkanie wóz i stanął. Słyżę ktoś stukie do drzwi mówiące po rosyjsku: odwróć, a to będziemy tamże drzwi.

Po 20ku minutach drzwi otworzyłem, wśród do mieszkania pierwszy kom. tak zwanym (prezjedateli) Julian Wasilewski, jednem NKWD. Łowakin i milicjant z Kamienie-łiberskiego rejonu, mijając Czubka. NKWD. trzymając browning wykrnął: ruce do góry.

Posadżono mi i żonę na kucstach jedno obk drugiego z powodu stał milicjant z karabinem odwróconą lufą do mnie i zaczęto przeprowadzać rewizję.

W czasie rewizji nic nie znalaziono. Po rewizji NKWD karał mi podpisao protokół rewizyjny, jednocześnie wyjął drugi papier rezolucję prokuratora B.S.S.R. wystrzeżając że jestem aresztowany.

Po zaarrestowaniu zamierzono mnie do NKWD w Kamieniec-łiberskim, spisano protokół przeprowadzonych rewizji,

konkretnie odwołymano mi oskarżenie przez miejscowych komunistów
1) Julian Wasilowski 2) Teodor Ostapchuk 3) Jan Niszczyński, który
oskarżyli o to co następuje: 1) Julian Wasilowski skarżył: 1) że Matyja
Józef pochodzi z zamorszej robotnicy, jemu rząd ZSSR nie podoba się.
2) że z roku 39go przesładował wszelkie poruszenie organizacji komu-
-nistycznej, nawet przez będąc w szkole radio zakłonił słuchac
stacji z ZSSR. 3) że będąc wystawny na przyjęcie odmówił robotę na
dnie wojski kanał zapisał się brygadą do zabrania do swojej
brygady Polaków, zmiot z roboty z całą brygadą. 4) że jeździł do
miasta Brescia 48 protajimni słuchac audyję radionu i
donosił ludności o tym że rząd polski znajduje się w Wielkiej-
- Brytanii na czele z generałem Sikorskim i prezydentem
Raczkiewiczem. 5) że zbierali się Polacy do jego mieszkania gdzie
dodawali słuchcy Polakom, że Polska powstanie i ogitował
innych powieści z ZSSR. 6) że nie stawił się na zebrania i mitingi

II. Teodor Ostapchuk skarżył: 1) że Matyja Józef przeprowadzał agitację
wśród ludności iż rząd ZSSR po nie udanej wojnie z Finlandją rząd ZSSR
poprosił Finlandię o pokój z warunkiem, że za wydzierżawienie terenu
fiński przez ZSSR rząd ZSSR zobowiązał się płacić rządowi fińskiemu
8m milionów rubli w złocie rocznie. 2) A także ogitował
żeby choraci i nie dawac zbroja rządowi ZSSR.

III. Jan Niszczyński skarżył: 1) że Matyja Józef jako on obywatel
Polski dnia 1 IX 39r był mianowany przez rząd gminny na setkysa
na czas wojny, podczas swojej służby zabrat u mnie ostatniego konia
nie zważając na biednych ludzi zabierał to co mu pany nakazały
jak zboże, kartofle i.t.d. Zabierały to wszystko dostarczał dla
wojska i dla pomort do miasta Brescia 48 żeby podtrzymac Polakę.
2) że głębił ludność zarzawkami i innymi robotami. 3) ...
Polska powstanie.

Dnia 18 IX 40r zamiesziono mi do mieszkania w Brescia 48
gdzie orzekano w celi pojedynczej N:121

3) Metody i badania w okresie śledczym. 4309
Wszelkie badania przeprowadzane po nocach. Gdy był potrzebny
do badania jeden więzień to budowano wszystkie głosnym krzykiem.
Wychodzącemu z celi kazano być zadowolony do bytu i pilnować NKWD
aby nie spotkano się z innymi aresztowanymi, a gdy spotkano innego
wrest kazano się odwrócić orzani do śiany, aby nie zauważył drugiego.
Na badaniu NKWD domagało się zeznań o organizacjach,
gdzie należał, kogo znał, jakie tajemnice rząd polski i pany
porozumiały, jaki rozkaz Sikorskiego do Polaków, pod groźbą
bramninga wysłanego do pierwi lub cota.

Badaony byłon przez ctery razy ponownie byli sntadkowie
który oskarżyli i z twierdził naocznie jak wyżej. Który nie przesładowano
Pomienai siedziatem na drugim piętrze, a pod moją celą na parku
były cele gdzie odbywato się śledstwo, ztwardoam że choć były okna
i drzwi zamknięte latem i zimą słyszałem ceka jeku, ptaou,
stękania kobit, mężczyzn i dzieci ponad lat 12, i ryk opawców
NKWD który przy takim badaniu maskowali się.
NKWD ze sobą woskłości korytarza całej gardło o Polak i jej ustroju.
Nie mając czasu, dawali certyfikaty aresztowanemu do podpisania
z tem, że za drugim razem jemu odwołyja.

4) Na każdym składniku było pisane protokół kamlini, nie to co aresztowany
zrozumiał, aby tym więcej zgromadzić Polaków. Nie ponoszą świadków ze strony
oskarżonego na skutek jego pryncypialnego i jednostronnego.

4) Życie w więzieniu.

4309

Ciasnota, brud, zanieczyszczenie i głód. Do jednej celi osadzono 9 osób
gdzie wypadło na jedną osobę 2 m powietrza, do tego nie strychnica
nie golemi i bez łańcuch byliśmy 3 miesiące, śpiąc na gąsienicach,
deskach, lub na posadce bitumicznej, bez żadnej pomocy i to na walecie.
pausa 15 minut na tydzień.

Wyżywienie: norma 600 gram chleba, litr zupy z raząjonyki ze stonę,
ryby i kiszonkami ogórkami, pół litra wody gorącej i 9 gram cukru.

5) Procedura sądowna odbyła się przez tak zwane (osobno -soniszerowa-
-nia) dwójka zapewnienie. Dnia 20 I 41 r zamiatano mię do innej
celi, gdzie siedział jeden NKWD który odczytał co następuje:

Tekst wyroku: Oczernienie (osobno soniszerowania)

I że jestem winny za prowadzenie agitacji przeciw Z.S.S.R.

II za nieregularności w radu Z.S.S.R i nie podległości w sobie.

III za to, że w dalszym ciągu okazywałem się polskim patriotą,

z artykułu B.S.S.R 72 jestem skazany na okres 8 lat poprawy
fizycznych w łagrach.

Dnia 5 II 41 roku z więzienia zatłoczonego na samochody więziennicze
ciemne, bezkierunkowe i zamknięte na dworzec kolejowy, gdzie stał pociąg
kolejowy osypany śniegiem i omawiany lodem z żelaznymi kratami
w oknach. Przy wyładunku z samochodu po jednej stronie
jak i drugiej obstawiono milicję NKWD jeden kolo drugiego z bagier-
-kami na karabinach, aby zastrzeżenie przed tłumem ludności, kto
wchodzi do wagonu. Milicja rozprętała tłumy ludności cywilnej
zainteresowanych tem. Zatłoczonego do jednego 18 tonowego wagonu
40 ludzi.

Do zatłoczonego wagonu zamknięto na kłódki, nawet nie
można było przez okno, na śnieg, wycykając gdzie potnyś przedka mord
kłując bagietkami, lub też zamknięto okna na sztaby.

Wagonem zimnym wewnątrz wyłożonym lodem, dła oka były
postawione pieceki opałowe, lecz bez opatu.

Tak transportowano o mrozie dochodzącym do 50 stopni
przez 13 dni.

Wyżywienie podczas transportowania.

Na jedną osobę 600 gramów chleba, 2 stonę ryby i mięso
zimnej wody na jedną dobę na 40 ludzi.
Z magazynu zrywano lód wiszący na dachach wagonu, gdy był
pociąg w biegu.

Przez 13 dni stajmalismy gorącej strony 3 razy na wymi-
-nionych stacjach kolejowych: Minsk, Orsza, Moskwa

6) Życie w obozach przymusowych prac:

Kisłowska Oblast, kaiski rejon, Wiattaga, 7 Tag-punkt
filja No 1.

Zabudowanie - zbito z desek, nie srodnie, tak, ze zimowa porę smięg zakierat do baraku.

Spanie na gatyoh deskach bez żadnej pomocy. 4309

Próbata desina, a także i przeprowadkami nasypu pod tor kolejowy.

Normy roboty lesnej była oznaczona takie, ze nie do wyrobienia, na jednog^{godzinny} (8 m³ porinze), porzbać i ciotyze. Norma sadzenia drewna opalonego do wagonu - 18 m³.

Robota odbywata sie w dniach i nocy na 2 zmianach, nieporwijze na mrozy, zamije smięm i deszczu, bez odpoczynku, za wyjątkiem jednogodzinnej przerwy obiadowej.

Pracownictwo pod przymusem i w dni świąteczne, jeden dzień na 2 miesiace było wolny.

W dniu 22. II. 41 roku nastębuchu najny niemiecko-sowieckiej o godzinie 4, zbrojno wyzyskiach Polakow i zakazano pod scislizną kontrolę do 9 Tag-punktów miast. Tagera, gdzie pracowatem na robotach nasypu pod tor kolejowy.

Stroma na budowie nasypu pod tor kolejowy, na jednego ciotowika na suchym terenie 10 m³, w locie takim, ze trzeba byta ze spadla zinecć glinę ręką. 6 stroma była 6 m³.

Przechano na robote nawet 12 kilometrow, obstawiając okolata przez milicję NKWD z psami i karabin na strachu go psami bijąc kolbę, lub też zastrelono.

Na kazdych robotach po przybyciu na miejsce były wytyczone granice tak zwane (zapretnaję zona) czerwonemi chorągiewkami.

Wrazie lokalnik przedroczyt para chorągiewki, nawet i ze swoje potrzebę bez zezwolenia, odrazu był zastrelony.

Kary.

Ze umiarkowanu uciarki kara smierci lub 10 lat więzienia. Za nie wyjde do roboty bilo kijaom i sadzano do izolatona od 6 do 28 dni w zimnym budynku, spanie na gatyoh deskach lub w wodzie po kostki.

Wyzywienie w izolatorze.

Dziennie 200 gramow chleba, wiat litra wody zimnej, lub zupy staryj z rybą.

Ze ztego odizywania powstała choroba skorbut, ludkie
puchli i dlate qvito.

Opieka lekarska zamiedzana

4309

W wypadku cizkiej choroby pomoc ^{chorobny} musi byta sala
nykameralna, jak w szpitalu ta i w Tagrach.

Wypadek smiertelny nastal na ze smart w Tagrze filii
z Tag-punkta Korobion Leonid, technik budowlany,
mowit mi przed smiercia, ze ma stopien podpurnenika
rezerwy, i brat uchiat w obronie Harzawy w 1939 roku,
zamieszkiwat w Buesciu 7/8.

Ubranie w Tagrach.

Ubranie bylo takie ze ciemnie byl podobny do
stracha, porwana futajka, buty uszyte ze skorkom
skory z podenna gumowa z opony samochodowej.

Sti magze wytrymac wamaki, poraq, popetrmano samobojstwo lub kolecho.
Kostelom zaral niomy z Tagru 9 Tag-punktu Kiat-Taga dnia 27
dnia 27 VIII 41 roku.

Dnia 8.I.42 roku stowitem sie na komisji
w Toeku i zastatem jurujety do 17 p.p.

dnia 11. III 43. szeregowie Matycha Jozef